

Vieperulobol

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HYGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Hajdúvármegye támogatja a kormányt

Kilencvenhat szóval nyolcvannyolc ellenében elvetették a bizalmatlansági indítványt

Debrecen, szeptember 29.

Abban a dicstelen és erőszakolt harcban, amelyet a vármegyékben folytat most az ellenzék a kormány bemutatkozó leiratai kapcsán, ma Hajdúvármegye közgyűlésén csufos vereség érte a függetlenségi pártot, amelynek erőszakoskodása a kormányt egy újabb bizalmi nyilatkozathoz juttatta. A közgyűlés ugyanis nyolc szavazatnyi többséggel elvetette a függetlenségi párt részéről forszírozott bizalmatlansági indítványt és tudomásul véve a kormány bemutatkozó leiratát, támogatását helyezte kilátásba.

Az örvendetes, diadalmas eseménynek óriási jelentősége és érdekes tanulságai vannak. Jelentősége az, hogy Hajdúvármegye, amely mindenkor hangsúlyozottan ellenzéki vármegyének volt kikiáltva s valóban mindenkor kitünő tere volt a függetlenségi megnyilatkozásoknak, most ime a kormány mellé állt, elfordult a függetlenségi üres taktikázástól.

Tanulsága pedig a mai közgyűlésnek az, hogy ime a vidék is megunta már a függetlenségi frázisokat, a semmittevést s a nyakas, ellenzéki hajduk is belátják, hogy nem mindig a hangos szavu kormányzóság az igazi hazafiság s hogy a politikusoknak egyéb kötelességük is van, mint trombitálni.

E tanulságot szavakban is kifejezve nyújtotta két fölszólalás, két gazdaemberé *Borbély Gáboré* és *Kiss Jánosé*, akik kertetelés nélkül mutattak rá arra, hogy nem kívánják támogatni azt a függetlenségi pártot, amely elkerüli a komoly munkát s az ország, a nép javán való munkálkodás helyett technikai obstrukciókkal akadályozza meg a parlament működését. A mai napnak ez a két fölszólalás legnevezetesebb eseménye. Kegyetlenül fájó ütés a függetlenségi pártnak, mert a maga emberei mérték reá. A csatát elvesztették s most már Hajdúvármegyében is kicsuszott lábuk alól a talaj.

A munkapárt pedig büszkén tekinthet diadalára, amelyet politikai párt még nem aratott hajdúföldön. A párt összetartásának hatalmas ereje megsemmisítette azt a fölfogást, hogy Hajdúvármegyében csak ellenzéki politika kell. Ime *Tisza István* gróf politikája meghódította a legellenzékibb vármegyét is, igazságai elhomályosították az oly sokáig elhitt ámitásokat, amelyekért annyiszor és ma is az üres ellenzéki szónoklatok elhangzóftak.

A függetlenségi párt vezérszónoka ért

hető elkeseredéssel és érthetetlen dühvel fordult *Tisza István* gróf és kormánya ellen. De hiába az ordítva mérges gesztussal kivágott frázisok hatástalanul puffogtak el a közgyűlési teremben. Nem volt együttlérés vezérfiak és párttagok között. Nincsenek közösségben egymással, kezükből kiskiklott a vezetés, a nép, a dolgos magyar nép elfordul a munkakerülőktől, szemekinyilott, néz és lát és nem ül föl többet a hazafiaskodás frázisainak és politikai hőseinek.

Elég volt. Ezt mondja a kemény hajdúnép és a függetlenségi vezéreknek be kell látni, hogy hatalmuknak vége, a föld népe, amelyet oly sokáig vezettek az orránál fogva, kritikát gyakorol fölöttük és kemény ítéletet mond s otthagyja őket. Nem elégszik már meg a piaci szónoklatokkal, a korcsmai virtuskodás gorombaságaival, a hazafias kötelességnek kinevezett sipólsal, dobolással, trombitálással, hanem tetteket, munkát követel vezéreiktől.

A munkapárt dicsőséges, diadalmas harcot vívott meg s országos jelentőségű, megbecsülhetetlen értékű győzelmet aratott ma. A függetlenségi ellen beszélő két függetlenségi gazdaember szava súlyos tanubizonyosága volt a munkapárt igazsága mellett. Joggal zugott föl a tomboló lelkesedés éljene.

A vármegyei közgyűlésen megvívott harcról tudósításunk a következő:

(A bizalmatlansági javaslat.)

Az alispáni jelentés után ismertette az előadó az állandó választmány javaslatát s a kormány bemutatkozó leirataira tett javaslatát. — Az állandó választmány javasolja, hogy miután a választmány megállapítása szerint a bemutatkozó kormány ugyanazt a politikát követi, amelyet *Lukács László* s vele *Tisza István* gróf közösséget is vállalt, miután továbbá köztudomású tény, hogy a többséget az állampénztárból elvont pénzzel csinálták meg és ezzel teremtették meg a mai hatalmat, tekintettel továbbá arra, hogy Hajdúvármegye ezzel a politikával szemben bizalmatlanságát már kifejezte, e nyilatkozatához hű maradva, *bizalmatlanságát fejezi ki a kormány iránt.*

(Az első frázisok.)

Juhász Nagy Sándor dr. nagy vehemenciával kezd beszélni párthívei felé, akik minden lelkesedés és figyelem nélkül hallgatják a hevesen gesztikuláló szónokot.

— Az állandó választmány javaslatát elfogadja — mondta. — Mindenki ismeri a politikai viszonyokat; a parlamentben most katonai parancs érvényesül s a hatalom a fölfelé való érvényesülés érdekében oligarchikus.

— *Hohó!* — hallatszik az első tiltakozás.

Juhász Nagy Sándor dr.: Nem akarok hosszasan beszélni . . .

— Fölösleges is! — biztatiák a honmentő kormányevőt.

Juhász Nagy Sándor dr. magvarazza ezután, hogy miért kell Hajdúvármegyének politizálni. Azért, — mondja — mert ezt az 1886. évi XXI. törvénycikk megengedi s azért, mert Franciaországban is a departementok irányították a politikát s teremtették meg a demokratikus irányzatot. A törvényhatóságoknak tehát kötelessége és hivatása állást foglalni egyes politikai kérdésekben. Ha egyes vármegyék bizalmat is szavaztak, ez nem menti meg a kormányt a biztos bukástól, viszont a *bizalmatlansági határozatot nem fogják figyelembe venni.* De amikor mégis bizalmatlansági indítványt tesz, csak arról van szó, hogy a sok öröm közé, amelyet a törvényhatóságok bizalomnyilvánítása okozott, egy kis *ürmöt is töltsenek.* A mai politikai rendszerről beszél ezután, amely a vármegye autonómiáját fenyegeti s a kiscgazdák érdekeit különösen érinti. „Egy új szellő ereszti gyökereit” s a balkáni szelek is megfogják rázni Magyarországot. Az új eszmékért lelkesedni kell s künn a „becsületes józan magyar föld népe más rendszert kíván”. A mai kormány szappanbuborékként fog szétpukkanni. Neki beszélhet akárki akármit, őt el nem tántorítják, meg nem győzik . . .

— Az már igaz! Ez így van! — hangzik a gunyos közbeszólás.

Juhász Nagy Sándor dr. ajánlja és kéri tehát az állandó választmány javaslatának elfogadását.

A nagy páthosszal és hangos szóval előadott szónoklatot a közgyűlés igen csöndesen fogadta s a magas hang *egyáltalán nem ragadott lelkesedésre senkit.*

(Bizalmi indítvány.)

U. Szabó Lajos dr. állott föl szólásra ezután. Természetes dolog, mondta, hogy Hajdúvármegyének joga van politizálni. Ez vitán fölüli álló dolog. Azonban célszerűségi dolgokról is szólt az ellenzéki szónok. Az ellenzék szempontjából lehet is erről szó. Ő mindig elismerte eddig is, s elismeri ezután is, hogy az ellen párt akkor hoz fölszínre politikát, amikor akar. Azonban fontosnak tartja, hogy ezt milyen modorban és hangon teszi. Ez ellen pedig éppen a benyújtott indítvány kapcsán kifogásokat kell tennie. Ő ugyan azt tartja helyesnek, hogy a vármegye a bemutatkozó leiratok alkalmával sem bizalmat, sem bizalmatlanságot ne nyilvánítson . . .

Lengyel Imre: Helyes volna! Ugy van!

U. Szabó Lajos dr. . . . hanem mikor a kormány elmegy s jól működött, esetleg szavazzon köszönetet a vármegye. Amikor azonban mostan bottal támadják meg a kormányt, akkor persze más a dolog. Fölolvassa a lapokban közreadott bizalmatlansági indítvány szövegét, amelyben az indítványozók sértő tenorban szólnak a kormánynál.

Juhász Nagy Sándor dr. tiltakozóan szól bele a szónok előadásába.

U. Szabó Lajos dr.: Sajátságos, hogy sa-

ját szerzeményét sem szívesen hallgatja meg a bizottsági tag ur. (Derültség.)

Majd rendre cáfolja az ellenzéki vezérszónok állításait. Bebizonyította, hogy a jelenlegi kormány egyetlenegy tagja sem volt 1910-ben a kormányon s az állampénztár pénzeivel kapcsolatos ellenzéki állítások mind hamis beállítású dolgok. Tisza István gróf ama ténye, hogy Lukács Lászlóval szolidaritást vállalt, egyszerű udvariassági tény, mert hiszen a következő kormányok nem azzal szoktak beköszönteni, hogy ledorongolják elődjeit. Különben is a bíróság Lukács László ügyében csak azt állapította meg, hogy ha egy kormány az állammal szerződésben lévő intézettől költséket vesz föl, az gyűlöletre ad jogot. A köztudatban levő állításokra kijelenti, hogy azok ferdítések és tévedések. Merész dolog, hogy éppen a függetlenségi párt emlegeti a pártabszolutizmust, amikor ő évek óta küzd itt a megyében a függetlenségi párt abszolutizmusa ellen. Ez Hajdumegyében mindig megvolt és ma is megvan a függetlenségi oldalon. Ennek a pártabszolutizmusnak lúszta meg a halálharangját Tisza István gróf. Amint a szónok Tisza István nevét kiejtette, óriási tapsal, éljenzéssel fogadta azt a közgyűlés többsége. Percekig tartott a lelkes ünneplés, amelyet megdöbbenve, némán szemlélte és hallgatott az ellenzék.

U. Szabó Lajos dr.: Miután az ellenzék erőszakolta a bizalmatlansági indítványt, ezért hogy a munkapárt gyűlésének ne látszassék, indítványozza:

Mondja ki közgyűlés, hogy Hajdumegye törvényhatósági bizottsága a kormány eddigi működése iránt elismeréssel van, a kormány munkaprogramját magáévá teszi. A végrehajtásban bizalommal támogatja. Lelkesedéssel ajánlja az állandó választmány javaslatával szemben ez indítvány elfogadását.

Percekig tartó éljenzés, tapsal fogadta a közgyűlés többsége az indítványt, a közgyűlés munkapárti tagjainak hatalmas tábora fölállva éljenzte Tisza István grófot.

(A koalíciós tatárjárás.)

Lengyel Imre kijelenti, hogy ő Deák-párti és nem tartozik az úgynevezett függetlenségi párthoz, amely amikor kormányon volt, saját programjait szavazta le, a kvótát fölemelte s Apponyinak az „ügyvezetőnek” óhajára leszavazta a népiskolák államosítását s a katonai kérdésekben is a függetlenségi programpontra ellen foglalt állást. Valóságos tatárjárás volt ez a koalíció, amely 550 millióval emelte a költségvetésben a kiadásokat három év alatt és 400 millióval lépte túl a hiteleket, míg azelőtt tíz év alatt csak 237 millió emelkedés volt a költségvetésben. Beszél a talpializletekről, a szén-szerződésekről, majd azt mondja, hogy jogosan lehet tehát félni, hogy amikor a függetlenségi párt új rendszerről beszél, ezt a tatárjárást akarja megismételni. Azonban mégis a bizalmatlanság mellett szavaz, mert Tisza István kijelentette, hogy nem hivat az állami népiskolának és szekularizációnak.

(A döglött oroszlán.)

Weszprémy István Lengyel Imre beszédére reflektálva azt mondja: nem illik a döglött oroszlánon rugni. Tudja, hogy a vármegye votumai nem fejezik ki a vármegye meggyőződését, mutatja Zemplénvármegye példáját, de miután Hajdumegye mindig bizalmatlan volt, ehhez következetesnek kell maradni és bizalmatlanságot kell szavazni, ha haszna nincs is, legalább a közéleti erkölcsök megvilágítása érdekében.

Lengyel Imre: Loptatok!

Weszprémy István: Becsüliük egymás meggyőződését...

U. Szabó Lajos: Ugy van! Ugy kellene lenni.

Weszprémy István ajánlja az állandó választmány javaslatát elfogadásra.

(Függetlenségek a függetlenségek ellen.)

Borbély Gábor U. Szabó Lajos fejtegetéseit fogadja el, de a szemben álló két indítvány között óhaját egy indítványt tenni. Ha

bizalmatlanságot szavaz a közgyűlés, akkor azt mondja ki, hogy a mai függetlenségi pártnak ad igazat, ha bizalmat szavaz. akkor a függetlenségi párt ellen nyilatkozik. Ő eddig is függetlenségi volt, ezután is az akar lenni, de ki kell jelentenie, hogy a függetlenségi képviselők a múlt ülésszak alatt olyan viselkedést tanúsítottak, amely politikai párthoz nem méltó.

Lengyel Imre: Itt a trombitálás eredménye.

Borbély Gábor: Most is sokat javíthatott volna a meghozott törvényeken az ellenzék a nép javára, ha — mint azt a nagyevű függetlenségi elődök a Heliék, Irányiak tették — be megye a Házba s érvekkel dolgozik, nem pedig sippal, dobbal. Most azt látja, nem komoly emberekhez méltóan viselkedett a függetlenségi párt s ezért indítványozza: mondja ki a közgyűlés, hogy a leiratot tudomásul veszi, nem azonosítja magát a függetlenségi párttal...

Lengyel Imre: No 48!

Borbély Gábor: ... fölszólítja az ellenzéki képviselőket, hogy vegyenek részt komoly párttagokhoz méltóan a tanácskozáson, ott érvekkel s nem pedig komoly emberekhez nem méltó eszközökkel dolgozzanak. E határozatot pedig küldjék meg pártolás végett a többi törvényhatóságoknak.

A tetszéssel fogadott ügyes beszéd után Kiss János gazda szólalt föl.

— A kormányt — úgy mond — a király nevezi ki. Akármit mond a vármegye, az kormányon is marad. Azért mikor a kormány munkásságához a vármegye segítségét kéri, bizalomról, vagy bizalmatlanságról nem lehet szó!

(Még egy indítvány.)

Juhász Nagy Sándor dr., aki ijedten látta, hogy a biztosnak tartott függetlenségek s a gazdaemberek is ellene nyilatkoznak a bizalmatlanságnak és az ő beszéde hatástalan volt, izgatottan sietett a pártjabeliek közé s ott beszélgetni kezdett.

Domahidy Elemér főispán: Fölszólítom Nagy Sándor bizottsági tag urat: ne zavarja beszélgetéssel a szónokot.

Kiss János indítványozza: a leiratot vegyék tudomásul s jelentse ki a közgyűlés, hogy a nemzet javára irányuló hazafias törekvésben támogatni fogja a kormányt.

Taps és éljenzés hangzott föl a talpraesett beszédre, amely után Domahidy Elemér főispán a vitát berekesztette és miután U. Szabó Lajos dr. a zárszó jogával röviden élt, elrendelte a névszerinti szavazást. Szavazás közben Juhász Nagy Sándor dr. többször közbe szőtt és beszélni akart, mire a főispán erőlyesen leintette. A szavazás eredménye a következő volt:

(Leszavazzák az ellenzék.)

Az állandó választmány bizalmatlansági javaslatát mellett szavazott 88, ellene 96 bizottsági tag, tehát a közgyűlés 8 szavazattöbbséggel elvetette a bizalmatlansági indítványt.

Leirhatatlan lelkesedéssel tapsolt, éljenzett az eredményre a munkapárt, fölugrottak helyeikről s úgy tapsoltak, éljenztek, míg a függetlenségi párt megszeppenülten hallgatott s vonult ki a tereméből. Megújult ez a lelkes ünneplés, amikor U. Szabó Lajos dr. annak kijelentése mellett, hogy bizalmi indítványát csak azért tette meg, hogy szembeállítsa a bizalmatlansági indítvánnyal, indítványát visszavonta s így Domahidy Elemér főispán kihirdette a határozatot, hogy az ellenindítványt elvetett, Borbély Gábor és Kiss János egyesített indítványát a közgyűlés egyhanguan elfogadta s e szerint Hajdumegye közgyűlése a kormányelnök bemutatkozására vonatkozó leiratokat tudomásul veszi és egyuttal kijelenti, hogy a kormányt a nemzet javára irányuló hazafias törekvéseiben örömmel támogatja.

Szakadatlan éljenzés, taps közt jelentette ki a főispán ezután, hogy a közgyűlést föl-függeszti.

A vízvezeték bekötése

Nyilatkozat a háztulajdonosok mozgalmáról

A debreceni háztulajdonosok egyesülete mozgalmat indított, hogy a tanács adjon két évi halasztást a vízvezeték kötelező bevezetésére. Erre vonatkozóan egy műszaki ember a következőket mondta munkatársunk előtt:

— A debreceni háztulajdonosok egyesülete azon kérelemmel fordult a városi tanácshoz, hogy a háztulajdonosknak a vízvezeték berendezéseik elkészítésére 2 évi halasztást engedélyezzen. Ez a kérelem látszólag a háztulajdonosok érdekében szól, valójában azonban az érdekelt háztulajdonosok magánérdekeit a legnagyobb mértékben sérti. A háztulajdonosoknak nem érdekük, hogy a vízvezeték berendezésük elkészítésével és üzembe helyezésével két álló évig várokozzanak, mert hiszen ma már a vízvezeték annyira szoros tartozékát képezi a lakóházaknak és közszükségletet képez, hogy annak hiánya a legnagyobb mértékben csökkentené a házbérierővel.

— Ha pedig a városnak az érdekeit nézzük szintén semmiféle olyan momentumot nem találunk, amely az ő szempontjából előnyösen indokolná a kért halasztás engedélyezését. A vízvezeték művek létesítése nem szépészeti szempontból történt, hanem közszükségletből és annak létesítése és üzemben tartása a város gazdasági szempontjából is szükségessé teszi annak lakosai által való állandó igénybevételét. Hiszen a vízvezeték művek két éven át való stagnálása, illetve vizszolgáltatási képességeinek ki nem használása kiszámíthatatlan anyagi kárral járna a városra nézve.

— De el nem hallgatható és eléggé nem kárhóztatható a városi tanácsnak azon radikális eljárása sem, hogy az önhibájukon kívül késelemben esett háztulajdonosokat minden ok és alap nélkül érzékeny pénzbüntetésekkel sújtja. — Csak azon esetben volna helyén a pénzbüntetés alkalmazása, ha olyan esetekben nyerne alkalmazást, amidőn a háztulajdonos ellenszegülésképpen nem volna hajlandó házi berendezéseit elkészíttetni. De azért sújtani a háztulajdonosok zömét pénzbüntetésekkel, mert a városi tanács által kitűzött fix terminusra a házi berendezéseiket nem tudták elkészíteni, — anélkül, hogy a késelelem okát kutatóknak — nemcsak méltánytalan, hanem egyenesen elítélendő.

— E két szélsőségben mozgó intézkedés között az volna a helyes és mindenképp egyaránt kielégítő megoldás, ha a nemes városi tanács 2—3 hónappal meghosszabbítaná a háztulajdonosok házi berendezéseinek elkészítésére kitűzött határidőt és így módot és időt adna az önhibájukon kívül késelemben esett háztulajdonosoknak, hogy ezen időn belül mulasztásaikat pótolják és csak azon esetben, ha ezen meghosszabbított határidőn belül nem tennének eleget kötelezettségeiknek, akkor sújtani le reájuk. Ezzel a halasztással amellett, hogy a városnak érdekei nem szenvednének semmiféle sérelmet, a háztulajdonosok amugy sem könnyű helyzetén is segítve lenne.

— **Bizalom a kormányban.** Pozsonyból táviratozzák: Pozsonymegye közgyűlése ma nagy többséggel bizalmat szavazott a kormányban és Tisza István grófnak. — Aradról táviratozzák: Aradmegye közgyűlése ma kimondta, hogy a kormányt tudomásul véve, bemutatkozó leiratát támogatni fogja. A közgyűlés folyamán Marsicu Jusztin dr. ügyvéd oláhul lázító beszédet mondott. Azt mondta, hogy a nép elégedetlen s ha lázongani fog, ők azt mondják majd az embereknek, hogy a csendőrszurony ellen használjanak kaszákat. A főispán később értesült a beszédéről, amely nagy fölháborodást keltett s azért Marsicut rendreutasította.

— Az Árpád-ről támadt moz egy körülbelül rándult ki Ber sen szerezen ref. lelkes szőség tagjai De polgáraitól és a déli 12 óras faluba. A délu megtelt a bere milyen szónok dornak, arról döttség, amely távoztak a te tchetségű pap, ségeit, a reform nagyobb vétek ben hagyni, na gyözte a hível Debreceben r lom egy nagy dekében törté

Istenitiszt reste lakásán ben Nagy C hogy a Debre állásra adja b ról, hogy az a nek felkérésér e küldöttség, a zökkel, mind tása érdekében

Megható lelkes protes szemekkel ny Sándornak s k hesszu élet á rajongásig sz már, azonban tetlenül mara Zih Sán

netet a ragas szában kifejt el B.-Ujfalut, egyhangulag község. Ha a v. vánná az u. nak tekintve éppoly hűség keit Debrece gálni B.-Ujfal

A Justh fegyver

Titkos

A napi azon, hogy I niszterium el lombá vonul igen érdekes

Megeml tört obstruk ségben volta resztély-szo vari arisztokr illával. Ez az uralkodó chez eszköz resztély-szo obstruáló el a közös mar mil bécsi a Szápary Lá egy bécsi k

Élén a gróf közös l bizottia volt zott Bogh P. nőkeivel, s jós és Láz nácskozott lodákban, a szálltak és az ezredes. Itt álla

Zih Sándor

Az Árpád-tári lelkészi állás betöltése körül támadt mozgalom hatása alatt, vasárnap egy körülbelül 60—80 főből álló küldöttség rándult ki Berettyóújfaluba, hogy személyesen szerezzen meggyőződést Zih Sándor ref. lelkész szónoki képességeiről. A küldöttség tagjai Debrecen városának tekintélyes polgáraitól és polgáraszonyaiból állott, kik a déli 12 óras vonattal indultak Berettyóújfaluba. A délutáni istentiszteletre zúfolásig megtelt a berettyóújfalui ref. templom. Hogy milyen szónoki képességei vannak Zih Sándornak, arról legtöbbször beszél ma az a küldöttség, amelynek tagjai könyes szemekkel távoztak a templomból. Ez az istenáldotta tehetségű pap, akinek nagy szónoki képességeit, a református egyház érdekében a legnagyobb vétek egy mezőváros szűk kereteiben hagyni, nagy szónoki képességeivel meggyőzte a híveket arról, hogy az érdekében Debrecenben megindult nagyarányú mozgalom egy nagy tehetségű református pap érdekében történik.

Istentisztelet után a küldöttség felkereste lakásán Zih Sándort, amelynek nevében Nagy Gyula üdvözölte és kérte fel, hogy a Debrecenben létesítendő új lelkészi állásra adja be pályázatát, biztosítván őt arról, hogy az a lelkes és nagy tábor, amelynek felkérésére jelent meg Berettyóújfaluban a küldöttség, a papválasztáshoz méltó eszközökkel, minden lehető elkövet megválasztása érdekében.

Megható jelenet következett ezután. Egy lelkes protestáns polgáraszony könnyes szemekkel nyújtott át egy virágbokréttát Zih Sándornak s könnyezve beszélt el, hogy egy hosszú élet áll már a háta megett, vallását rajongásig szereti, sok nagy szónokot hallott már, azonban a mai istentisztelet kitörölhetetlenül marad meg a szívében.

Zih Sándor meghatva mondott köszönetet a ragaszkodásért és bizalomért. Válaszában kifejtette, hogy nehéz szívvel hagyná el B.-Ujfalut, mert hiszen mint fiatal embert egyhangulag választotta meg az egyházközség. Ha azonban a hívek bizalma őt kíváná az új lelkészi állásra, Isten akaratának tekintve elszóllitását, csekély erejével éppoly hűséggel szolgálja egyházának érdekeit Debrecenben, mint igyekszik az szolgálni B.-Ujfaluban. **K.**

A Justh-párt bécsi fegyvertársát menesztik

Titkos politikai kirándulások

A napi sajtó ugyszólván csak átsiklott azon, hogy *Bogh* ezredes, a közös hadügyminiszterium elnöki osztályának főnöke, nyugalmába vonult. Pedig ennek a nyugdíjazásnak igen érdekes oka van.

Megemlékeztünk mi is arról, hogy a lefört obstrukció vezére milyen furcsa szövetségben voltak a Lueger pártjával, a bécsi keresztély-szocialistákkal, meg a mellőzött udvari arisztokráciából alakult ellenzéki kamarillával. Ez a bécsi kamarilla arra tört, hogy az uralkodó udvari pártot megbuktassa s ehhez eszközül használta Ausztriában a keresztély-szocialista pártot, minálunk pedig az obstrukció ellenzéket. Megirtuk azt is, hogy a közös manőverek rendezői a *Reichspost* című bécsi antiszemita lap szerkesztője és *Szapáry* László gróf voltak. Kívülük pedig egy bécsi katonatiszt, *Bogh* ezredes.

Élén a kamarillának *Auffenberg* Móric gróf közös hadügyminiszter állott s az ő megbizottja volt *Bogh* ezredes. Többször találkozott *Bogh* Pozsonyban a magvár ellenzék ügynökeivel, sőt *Batthyány* Tivadar, *Holló* Lajos és *Lázár* Pál volt képviselő gyakran tanácskozott vele Bécsben is. *Ötödrangu szálodákban, ahová a magyar urak álnév alatt szálltak és ahol civilruhában kereste fel őket az ezredes.*

Itt állapodtak meg abban, hogy miként

obstruáljanak, kik ellen személyeskedjenek, milyen hajszákat rendezzenek és így kötötték formális megegyezést, amely szerint *Auffenberg* uralomra juttatja őket, ők ennek ellenében utasítása szerint harcolnak és buktatják meg a kormányt az obstrukcióval, hajszákkal és panama-leleplezésekkel.

A terv azonban dugába dőlt. *Auffenberg* csufosan megbukott. Az obstrukciókat letörték s a bécsi kamarilla szétszűllött. Végül már csak *Bogh* ezredes maradt meg a helyén — bizonyítékok híján.

Tisza István gróf azonban kikötötte, hogy a legelső alkalommal ki kell tenni a *Bogh* ezredes szűrét. *Bogh* ur hát vigyázott egy darabig. Most azonban egy csekélységen megcsuszott és ez törte ki a nvakát. Titokban ő helyeztette el a létszámemelés hírét az ellenzéki lapokban, sőt a *Militärische Rundschau*ban is. Ezt azután már rábizonyították, amire *Tisza* István állását kötötte ahoz, hogy a kamarilla utolsó lovagját tegyék ki a hadügyminiszteriumból.

Ez sikerült is. Legfelsőbb helven *Tisza* nak adtak igazat és *Bogh* ezredest lemondásra kényszerítették.

Hazai és külföldi előkelőségek Debreczenben

Száz nevezés a Concours Hippique

Az októberi Concours Hippique napra tömegesen érkeznek a nevezések. Ugy a hazai, mint a külföldi előkelőségek részt vesznek a debreceni lovasjátékokon, melyre a pompás kivitelű, művészi díjak egy része is beérkezett már és egyik Piac-utcai kereskedésben látható. A lóspört legismertebb nevei láthatók a nevezési listán, melyen a hazai és külföldi arisztokrácia színe-íava szerepel. Így az idei Concours Hippique Debrecen város egyik legszebb és legemelkedettebb látványossága lesz.

A résztvevők sorában látjuk: *Windischgraetz* Ottó herceget, öfelsége vejét, *Széchenyi* Viktor grófot, *Székesfehérvár* főispánját, *Batthyány* Gábor grófot, *Klingwort* bárót, a bécsi lovagló-tanár képző intézet igazgatóját, *Abonyi* Andor lovasiskolai parancsnokot, *Szapáry* József gróf főudvarmestert, *Marenzi* grófot, a honvéd főparancsnok adlatusát, *Honez* báró honvéd lovassági felügyelőt, *Dörny* Lászlót, a hadügyminiszter szárnysegédét, *Lubienszky* grófot, a pápai honvédszázred parancsnokát, *Jankovich* Endrét, *Markovits* Manó csongrádmegyei főispánt, *Gräfl* Jenő ismert lótenyésztőt, *Baghy* Gyula földbirtokost, *Jechell* és *Fidh* bárókat. *Nadányi* Pált.

Külön kell kiemelniünk *Alvensleben* gróf érkezését, akit a „német Sándor gróf”-nak neveznek bravuros hajtási tehetségéért. *Alvensleben* gróf, aki német császári kamarás és német császári várparancsnok, mint bíró vesz részt a Concours Hippique. Vele érkezik *Arnim* báró császári kamarás is.

Hollandiából: *Richard* Waetien, *Galicából:* *Sapicha* Leo herceg, *Grácból:* báró *Salis* Levis, *Bécsből:* a lovagló tanárképző intézet, *Wessel* Leo dragonyos főhadnagy és *Polniczky* Lajos főhadnagy, az idei budapesti díjlovaglás győztese neveztek a Concours Hippique, melyre ugyan még zárlat nincs, máris száznál nagyobb a nevezések száma. *Andrássy* Géza gróf 8 lóval, *Horthy* István ezredes három lóval, *Telegdy* József országgyűlési képviselő négyes fogattal, *Széchenyi* gróf kettes fogattal, *Wokenstein* gróf kettes fogattal és női fogattal, *Eszterházy* Pál gróf és neje 5 lóval, a grófnő egy hátsólóval, *Marenzi* grófné két lóval, *Jóny* Margit egy lóval vesznek részt.

Külön érdekessége lesz az idei lovasjátékoknak *Folis* champion urlovas részvétele és Debrecen város ötöse, továbbá egy eredeti debreceni lietes kiállítás.

Szóval nagy külső és belső fény, siker és soha sem tapasztalt nagyszabású látogatottság várható az idei Concours Hippique.

Bogdanovics patriárka regénye

A szép szerb asszony és a kisleánya

Hire járt, hogy egy *Stoitsné Roits* Miléna nevű asszony ötszáz ezer koronás követelést jelent be a *Bogdanovics* Lucian pátriárka hagyatéka terhére. Kétszáz ezer koronát követel *Stoitsné* azon a címen, hogy ezzel az összeggel tartozott neki az elhunyt egyházfő, háromszáz ezer koronát pedig a gyermeke, *Stoits Vera* tartási költségeire.

Fleischmann József dr. fővárosi ügyvéd megbízta *Stoitsné*, hogy mivel a hagyaték megnyílik, nyujtsa be az ő ötszáz ezer koronás igényét. Minthogy a pátriárka még halottá nyilvánítva nincs, és így a hagyatéka ellen még követelés be nem nyujtható, az ügyvéd tárgyalást kezdett *Joanovich* Pál miniszteri tanácsossal, mint a pátriarkátus javadalmának kezelőjével, *Nikolics* Miron püspökkel, a pátriárka helyettesével és valószínű jogutódjával, végül pedig dr. *Bogdanovics* Milos orvossal, az elhunyt főpap öccsével és örökösével.

A békés kiegyezésnek azonban sok és nagy akadály van. A pátriarkátus javadalmából ilyen követelés ki nem fizethető, a család pedig sokallja a követelést. A meggyezés valószínűleg az lesz, hogy a követelést redukálni fogja az igénylő urnő és annak egy részét kifizeti az örökségből a család, másik részét pedig saját zsebéből fogja kifizetni a megválasztandó pátriárka a botrány elkerülése végett.

Bogdanovics pátriárka feltűnő szép férfi volt. Erőteli, délceg ember, akin sok nőnek megakadt a szeme és akinek nem kevés hódításban volt része. Több urinő él *Pesten* is, *Karlócán* is, akik bírták a pátriárka bizalmát, és akiket igen gavallérosan támogatott a milliós évi jövedelmű egyházfejedelem. Komoly regénye azonban csak egy volt.

Még diák korában összebarátkozott *Ujvidék* legszebb leányával, *Roits* Milénával, a kinek apja előkelő és iómódu ügyvéd volt. — Ez a barátság igen bensőséges volt, komoly és ideális. Majd a feltűnő szépségű, koromfekete hajú, feketeszemű leány férjhez ment *Stoits* Iván belügyminiszteri segédfogalmazóhoz Budapestre. A diák viszont szédületes gyorsasággal emelkedett a pápi pálván és lett budai szerb görög-keleti püspök. *Bogdanovics* mindennapos vendég lett *stoitséknál*. — Mikor pedig tizenkét évvel ezelőtt az asszony egy gyönyörű, fekete kis leányt születt, a püspök magára vállalta a kis *Vera* neveltetését és eltartását.

E kötelezettségének eleget is tett és amikor a szép asszony azután elvált a férjétől, aki akkor már belügyminiszteri titkár volt a fordítási osztályban, kétszáz ezer koronát ajándékozott *Bogdanovics* a szép asszonynak.

A püspök és *Stoitsné* folyton egymás társaságában voltak és amikor *Bogdanovics* karlócai pátriárka lett, fölemelte a nő tartásdíját és a kis *Vera* neveltetési költségeit havi négy ezer koronára. Minden nap irt hozzájuk levelet, ha pedig a fővárosban tartózkodott, órákat töltött naponta *Andrássy-uti* földszintes lakásukon, amely gazdagon, főuri izlésessel és kényelemmel van ma is berendezve.

A kis *Verát* a főpap rajongó szeretettel becézte és kötelező ígéretet tett, hogy ő fogja kiházasítani, hozományát ő adja és végrendeletében gazdagon fog róla gondoskodni. —

Megjegyzendő, hogy e viszonyról a pátriarkátus papsága és *Bogdanovics* rokonai is tudomással bírtak. A pátriárka öccse, *Milos* és családja jó barátságban is voltak *Stoitsné*val.

Az utóbbi években — érthetetlen okokból — a pátriárka anyagi zavarokkal küzdött.

Jövedelme birtokai után átlagban évi egy millió korona volt, jó gazdasági években több, rosszabbban is minimálisan 6-800.000 korona. E jövedelemből főhercegi módon élt. Nem börtözött, nem csinált üzleteket. tékozló sem volt, sem kártyás — megmagyarázhatatlan volt tehát anyagi helyzetének megrosszabbodása. De hogy anyagi gondjai voltak, az tény. Annyira, hogy ez évben Stoitsné *kétszáz-ezer koronát*, ígérve, hogy négy részletben visszafizeti két év alatt, halála esetére pedig biztosítási összegeire garanciát nyújt e tartozása fedezetéül. Minthogy pedig egy hatszáz-ezer és egy háromszáz-ezer koronás biztosítása volt, a tartozását bőven fedezte. A tartásdíjat ugy Stoitsné, mint gyermeke számára minden hónapban elküldte Karlsbadból és Gasteinből is, még júliusban is. Ekkor írta utolsó levelét hozzájuk, telve meleg ragaszkodással és szeretettel. Főleg a kis Verát kérte arra, hogy „szeresse őt nagyon, mert az édesanyján kívül ő az egyetlen, akit többre becsül az életénél”.

Ezek után következett be a gasteini tragédia, a patriárka rejtélyes eltűnése. Minthogy pedig a főpap végrendeletet nem hagyott maga után, e kétszáz-ezer korona adósság visszakövetelését Stoitsné kénytelen a hagyaték ellen bejelenteni, valamint a háromszáz-ezer koronát is kis leánva tartásdíja és kiházasítása címén, amely kötelezettségeket Bogdanovics önként magára vállalta.

Mint fentebb jeleztük, igen valószínűleg megegyezés lesz ez ügyben, mert főleg az egyház akarja elkerülni, hogy a követelés előzményei bíróság elé kerüljenek.

Bessenyei György emléktáblája

Debreceniek a leleplezési ünnepélyen

Szép, verőfényes őszi napon szép, verőfényes irodalmi ünnepet rendezett a nyíregyházi Bessenyei-kör Tiszabercelen, a nagy Bessenyei szülőhelyén. A Bessenyeiek ősi kuriájára, ez idő szerint a ref. iskola épületére állított emléktáblát a kör és azt méltó ünnepel avatta föl. Az avató beszédet *Geduly Henrik* ág. ev. püspök mondta, széles és jellemző vonásokban rajzolta meg irodalmunk uttörőjének élete folyását és korszakos jelentőségét. Alkalmi költeményt „Bessenyei estje” címen *Vidor Marcel*, a vidéknek ez az ismert nevű poétája szavalt, aki különben értelmes, sok költői szépséggel ékes, csak egy kissé elnyújtott versével pályadíjat nyert a Bessenyei-körben. — Bessenyei szülőházához az irodalmi egyesületek és köztestületek egész sora küldte el képviselőit és koszorúját. Koszorút küldött a közoktatási minisztérium, a Magyar Tudományos Akadémia és Kiszalud-társaság, Szabolcsvármegye, Nyíregyháza városa, a sárospataki kollégium, az eperjesi Széchenyi-kör stb. A testvéregyesület ünnepéről nem hiányozhatott a Csokonai-kör, amelyet *Pap Károly* dr. választmányi tag és *Kardos Albert* titkár képviseltek. A kör koszorúját — amelynek piros szalagján ez a felírás díszlett: *Bessenyei emlékének Csokonai szellemében a debreceni Csokonai-kör. 1913. szept. 28.* — *Kardos Albert* titkár tette le, ezen, Bessenyei és Csokonai viszonyát megvilágító néhány szó kíséretében:

„Azok közül a szellemi lángok közül, amelyek Bessenyei napja tüzetől gyuladtak ki a magyar irodalomnak akkor még sötét, komor egén, a maga idejében egy sem világitott ragyogóbban, mint Csokonai lángszelleme. Azok közül az uttörők közül, akik Bessenyei nyomán megindultak nyelvet csiszolni, irodalmat fejleszteni, költészetet alkotni, senki sem élt a hivatásának szentebb odaadásával, buzgóbb lelkesedéssel, mint Csokonai. S

ha a bihari remetének sivar magányába elvitt az irodalmi élet szellője egy-egy új lelkét a költészet szomszédos fáiáról, ha a kovácsi pusztalakra betévedt debreceni legátus elszavalta Csokonainak egy-egy tréfás versét, vagy még inkább eldalolta egy-egy édes-bus Lilla-dalát, a világtól elzárkózott Bessenyeinek ajkai körül bizonyára mosoly játszott és szívből kitortek e szavak: Ez az én szerelmes fiam, akiben nékem gyönyörűségem telik!

A debreceni Csokonai-kör, midőn koszorút hozott Bessenyei szülőházához, a két lángszellem hajdani találkozását akarta megújítani, a Bessenyei és Csokonai irodalmi pályájának egybetartozását akarta példázni, egyszersmind bizonyosságát kívánta adni annak a testvéri együttérzésnek, amely a nyíregyházi Bessenyei-kört és a debreceni Csokonai-kört mindig összekapcsolta. Leteszem e koszorút Csokonai szellemében Bessenyei emlékének.”

Az egész ünnep, amelyen Tiszabercel magyar népe is nagy számmal jelen volt és amelynek sikerén Korocz József odavalu ref. lelkész is sokat buzgólkodott, kedves, hangulatos, a nagy irodalmi reformátorhoz méltó volt.

Színház

Tavaszi ünnep

(Dráma három felvonásban. Irta: *Biró Lajos*. A debreceni színházban hétfőn, 1913. szeptember 29-én mutatták be.)

Biró Lajos, a novellairó, szereti a romantizmust és a bizarr témákat. Történetei gyakran fakadnak lilomos felhőkben és költőszötte álomországokban, ám alakjai mindig húst és vért kapnak s emberi formát öltenek. Így nemcsak szépek, de igazak is lesznek írásai, ami költőjüket becses és méltán emlegetett íróvá tette. Szindarabjaival azonban kevés szerencséje van. „Sárga lilium”-át a jó előadás mentette meg, a „Rablólovagok”-at ez sem. Mai darabja pedig mintha egy hite vesztett ember lázas fantazmagóriája lenne, hibás nemcsak szerkezetében, de nem igaz annak még a lehellete sem.

Hol van egy olyan huszárcapitány, aki, ha hozományvadász lenne is, ideálját erőszakkal akarná kiragadni abból a fészekből, ahová az első szerelmi vallomás után szökött? És hol van ura leány, aki ezt megtenné? . . . S ha már megtette, vajjon egy kasszirnótól engedje-e a maga és mások sorsát szőni, irányítani? . . . Ugyebár, ez lehetetlen?!

De engedjük meg *Biró Lajos*nak, hogy van ilyen kis város, melyben efaite emberek élnek?! . . . Tavaszi ünnep van, eféle jótékonybazi bazar, ahol a város előkelő hölgyei, köztük *Radicek Ágnes*, pumpolgatják a kisvárosi aranyifjúságot. Ezek között *Rápoltot*, a gazdag és energiátlan szellemi arisztokratát, aki *Zólyomi* huszárcapitány-nyal, a tönkrement lump és nocsábásszal együtt bele van habarodva a szép és gazdag *Radicek Ágnes*be, *Zólyominak* már van egy áldozata: *Lizi*, a kasszirnó, akit szüleitől szöktetett meg a huszárcapitány, pénzt elkártyázta, őt magát kiverte és züllésbe kergette. Most egy menekvése van még, *Ágnes*, aki azonban *Rápolti*ba szerelmes, ez azonban nem mer nyilatkozni. De hát az író azért találta ki *Lizit*, hogy ez bátorítsa a félénk „übermenschen”-et, amilyennek írja *Rápoltit* beállította. És ez teljesíti is a drámaíró óhaját, nyilatkozik és viszontnyilatkozatot arat. Annyira, hogy a szép és színtelen átdifferenciálódott *Ágnes*, aki ugyancsak ágál az erkölcs és a társadalmi állás tekintélye érdekében, mindezekről megelégedezik és elmegy *Rápolti* lakására. De idején a ka-

pitány is, aki karddal is ki akarja ragadni szerelmese karjából, mikor pedig lehetetlen helyzetek után a leány szemébe mondja, hogy nem szereti, még lehetlenebb probléma elé állítja:

— Tíz percet adok, hogy innen távozzék! Ha nem, takarodóra agyonlövöm magamat! — mondja a leánynak.

És meg is teszi, amit mond. Mert a leány hol távozik, hol marad. A takarodót azonban az író kedvéért mégis csak el kell fujni s ugyanakkor a kapitány is elfujja az élete gyertyavilágát. Elvégre egy kapitány csak nem játszhat a szavával *mírnx-dírnx*. És ha játszik, bizony nem lesz a „Tavaszi ünnep”-ből dráma. A többi aztán magától elintéződik. A szerelmesek megélnék a halottakon is s a kis *Lizi* meghal, bármennyire akarják is, hogy éljen. . . Ez a darab szüzséje. . .

Ne tessék azt hinni, hogy az előadás jobb volt, mint ez a szörnyen lehetetlen, unalmas és élettelen darab. . . Melyben egyetlen egészséges alak nincsen. . . Mintha a színészek versenyeztek volna a megtévedt szerzővel: ki tud rosszabbat. . . Az „alkotás”-ban *Károlyi Ibolyka* járt elől. *Siri* hangján olyan farsul fuvalázott, hogy a legrosszabb népszerűségeket is megszégyenítette volna a rendezéssel. Merészség kell színpadra bocsájtani. *Nagy Sándor*, bár *Zólyomi* lehetetlen alakját kreálta, szerepnemtudása miatt a legkiméletlenebb kritikát érdemel. *Bányai Irén* is csak deklamált és szenvelgett. *Lajthay Károly* ellenben ugvis mint színész, ugvis mint rendező, a legteljesebb elismerést érdemli munkájáért. Egyedül tudott igazat, szépet, mondhatni a vidéki színlelőadások keretén felülállót produkálni. Ha az igazgató nem akarná minden áron háttérbe szorítani a tavalyi társulat érdemes tagjait, és nem favorizálná a művészet és közönség rovására a maga „delvidéki” társulatát, akkor az ilyen művészeket, mint *Lajthay* is, gyakrabban juttatná vezető szerephez. *Halasi Mariska* sem nézte volna a páholyból *Károlyi Ibi* lehetetlen próbálkozásait. . . Ugy látszik, a színház vezetősége abban a tévhitben él, hogy a közönség Debrecenben is oly kiskorú, mint azokon az apróbb állomáselyeken, ahol a szerepet szokták honorálni és nem a színész munkáját és képességeit. Ők lássák, mennyire tévednek.

(gy. zs.)

* **A nagybérlet kezdete.** A színház igazgatósága ez uton is tudatja a t. bérlelőközönséggel, hogy a bérlet október 1-én, szerdán veszi kezdetét a „*Buksi*”, nagysikerű operett előadásával. A) napos bérlet 1-ső szám.

* **A „Buksi”.** (A színházi irodaja jelentése.) Október 1-én, szerdán kerül színre először a debreceni színházban „*Buksi*” című nagysikerű operettje az „*Ártatlan Zsuzsi*” és „*Lengyel menyecske*” szerencsés kezű szerzőjének: *Jean Gilbert*-nek. Már a kitűnő szerző neve garancia a közönségnek arra, hogy a darab meséje ügyes és rendkívül mulatságos. A darab kiosztására az igazgatóság igen nagy gondot fordított. A szereposztás a következő: *Villányi földesúr* — *Kassay, Laura* a felesége — *H. Serfőzi Etel, Ella* — *Borbély Lili, Ilka* — *Nagy Aranka, Lóri* — *V. Márkus Angala, Teri* — *Bányai Irén, Szabolcs miniszteri fogalmazó* — *Váradai Márton, Parázs Pista* — *Rónai, Fred William Black, a TTT. tagja* — *Oláh Gyula, Andorkai, léghajós hadnagy* — *Kormos, Maris* — *Egri Berta*. Az első felvonás színhelye: *Villányiék* birtoka, a katonai repülőtér mellett, a második, a TTT. klub diszterme, a harmadik a *Svábhegy*. Ez a premier a nagybérlet A) 1-ső szám kezdete is. Jegyeket már árusítja a színházi pénztár.

* **Kedden este nincs előadás.** (A színházi irodaja jelentése.) Kedden este a „*Buksi*” című nagysikerű operett előkészületei miatt nincs előadás. Jegyeket azonban a szerdai premierre egész nap 9-12-ig és

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

délután 3—6-ig lehet váltani a színházi pénztárnál.

* **Apolló-mozgósínház.** Az új műsor keretében zsufozt nézőtér előtt kezdte meg vendégszolgálatát Ferenczy Károly, a népszerű művész. Falrengető tapsok között játszotta le egyik kiváló alakítását, Liptay Imrénnek „A választójog” című kis tréfájában a választó kettős alakját. A közönség ki nem jött a kacagásból és segítő társával, a kitiűnő Szathmáryval együtt hívták a lámpák elé. Az Apolló igazgatósága méltó keretet nyújtott Ferenczy vendégszolgálatához, szebbnél-szebb, mulatságosabbnál-mulatságosabb gyönyörű képeivel, melyek közül magasan kiemelkedik a „Velence álma” című hatásos dráma. — Ferenczy holnap új szólókat énekel és egy új darabban lép fel. — A holnapi előadásokra, melyek fél 8-kor és fél 10 órakor kezdődnek, már tömeges előjegyzés történt.

* **Érdekes újítás.** Külföldi mozgósínházak mintájára az Apolló-mozgósínház is kedveskedni akar közönségének és hetenként egyszer díjtalanul értékes nyereménytárgyakat magában foglaló sorsolást rendez a jövő héttől kezdve. — Részletes feltételek az Apolló-színház pénztáránál kaphatók.

Nyolc percig az ütközők között

Súlyos baleset a pályaudvaron

Súlyos és megrázó jelenetekkel terhes baleset történt ma délből a debreceni pályaudvaron. Egy szerencsétlen máv. munkás került az ütközők közé s nyolc percig tartott, amíg borzalmas helyzetéből társai kiszabadítani tudták. A megrázó szerencsétlenségről következő értesítéseink vannak:

Rezes Sándor 30 éves máv. fűtő ma délből a pályaudvar előtti fűtőházban egy mozdony előlámpáját tisztogatta. Ugyanazon a vágányon tolatott Végh József máv. előfűtő is, aki meg két mozdonyt kézierővel igyekezett abba az irányba előre vinni, melyen Rezes volt. Ám sem a tolató munkás nem látta, a vele ellenkező irányban levő Rezes, akít a mozdony eltakarta, sem a lámpatisztogatással elfoglalt ember nem vehette észre éppen ebből a körülményből folyólag a felé jövő veszedelemet. Növelve a helyzet kritikussá voltát, hogy Rezes Sándor hátában is volt egy mozdony s így bármerről kapjon lökést, föltétlenül bekövetkezik a súlyos katasztrófa.

Végh József tehát végezte a rábizott tolatást, anélkül, hogy sejtelve lett volna arról, mikép a másik oldalon Rezes Sándor társa foglalatoskodik. A meglendített két mozdony így teljes súlyával végződött előre s adta tovább a lökést arra a mozdonyra, melyen Rezes foglalatoskodott. Irtózatossá volt az összeütközés. A meglendített harmadik gép is erősítette a kapott lökést s a mítsem sejtő Rezes Sándor a negyedik mozdony ütközője elé került, melynek vaskarjai mellkasát és hátgerincét a szó teljes értelmében összeropantották.

Megrendítő percek következtek ezután. A szerencsétlenül járt munkás, aki az ég és föld között lebegett az ütközők karjában — velőt tépő hangon kezdett jajongani fájdalom alatt. Társai meg is hallották segítségkiáltásait, ám egyetlen mozdony sem lévén kéznél, percekig tartott, amíg kézi erővel ki-

szabadíthatták borzalmas helyzetéből Rezes Sándort.

— Nyolc-tíz percet vett igénybe ez a szomorú munka — mondja az egyik segédkező munkás. Aztán a rendőrséghez, meg a mentőkhöz telefonáltak, akik a súlyosan sérült embert a kórházba szállították.

Az ügyeletes kórházi orvos nyomban megvizsgálta a súlyosan sérült vasuti munkást, akinek egész csontszerkezete összetört a borzalmas présben. Sérülése pedig annyira súlyos és veszedelmes, hogy *alig van reménye* a kórház igazgatóságának, hogy életben tudja tartani.

A rendőrség is megindította a nyomozást annak megállapítása végett, vajjon az eset körül terhel-e és kit felelősség.

HIREK

— **A király Budapesten.** Bécsből táviratozzák: Szombaton az udvari méltóságok tanácskoztak a király budapesti utazására vonatkozó intézkedésekről. Az utazás időpontját még nem állapították meg pontosan, az egyrészt az időjárástól függ, másrészt pedig Vilmos császár bécsi látogatásától, amely október 25-én lesz. Ha az időjárás kedvező lesz, a királyi a jövő hét elején érkezik Budapestre és azután tizennégy napi tartózkodásra Gödöllőre utazik. Ellenkező esetben az utazást október 28-ára halasztják el. Végrelegesen még nem döntöttek az utazásról, de minden valószínűség szerint a király a jövő hónap elején megy Budapestre.

— **A spanyol királyi pár Bécsben.** Párisból táviratozzák: A Temps madridi távirata jelenti, hogy Alfonz spanyol király és Viktória királyné október második felében Bécsben meglátogatják Ferenc József királyt. A spanyol királyi pár régen tervezte ezt a látogatást, azonban előre nem látott politikai események mindig megakadályozták az elutazásukat.

— **A miniszterelnök itthon.** A Bud. Tud. jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök vasárnap reggel háromnegyed nyolc órakor ttkára, Marsovszky Ivor dr. miniszteri fogalmazó társaságában Budapestre érkezett.

— **A kolera.** Miskolcraól jelentik: A Sajó-ládról bejelentett koleragyanus megbetegedések ügyében most érkezett meg a bakteriológiai intézet jelentése, amely szerint az eddig felküldött váladékokban az ázsiai kolera megállapított. Sajóladon a koleragyanus megbetegedések száma ma reggelre hárommal szaporodott. Tegnap két haláleset is történt. — Szatmárnémetiből jelentik: Tiszavacsán ma reggel egy asszony koleragyanus tünetek között megbetegedett. Minthogy a vármegyei főorvos kolerásnak találta, a legszigorúbb intézkedéseket rendelte el. Az asszonyról megállapították, hogy a fertőzött Tisza vizéből ivott. — Kolozsvárról jelentik: Mezőszopri községben Hegedűs uradalmi főintéző anyósa, Demjén Erzsébet 55 éves ur-asszony pár nap előtt gyanus tünetek közt megbetegedett. A kolozsvári bakteriológiai intézet ázsiai kolerát állapított meg. Az asszony Romániából jött Mezőszoporra. A tiszti főorvos minden intézkedést megtett. — A belügyminisztérium közlése szerint tegnap és ma a következő jelentések érkeztek a kolera terjedéséről: A bácsbodrogmegyei Bácsón 2, Obecsén 2, Szenttamáson 3, a kolozsvári Mezőszoporon 1, Kolozsvár városában 3, a temesvármegyei Deliblaton, Palánkon 1, a beregvármegyei Zsilipen, Galamboson, Zugón, Kisszolyván, Tarpán 1—1, Várkulsán 2, a borsodvármegyei Sajóladon 8 és végül a Budapest mellett veszteglő egyik uszályhajón két kolerás megbetegedés fordult elő.

— **Hajdumegye közgyűlése.** Ma délután folytatta és fejezte be Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága közgyűlését, amely többek közt foglalkozott Hajdúszoboszló községgé visszafejlődést kimondó határozatával és kimondta, hogy a határozat jóváhagyásának megtagadását javasolja a miniszternek.

— **Az egyetemi klinikák tervezése.** A kultuszminiszter ma a közgyűlésnek ama határozatára, amellyel az egyetemi klinikák tervezését Korb Flórisra bízta, a következő leiratot küldte:

Magyar Királyi
Belügyminiszter.

Szám: 157502/1913. III. c.

A válaszirat alapjául szolgáló jelentés száma 24601/1912.

A szabad királyi város Közönségének
Debreczen.

Törvényhatósági bizottsága 1912. évi december hó 28-án 517/1912. sz. a. egyebek között kimondotta, hogy a Korb Flóris műépítész által készített és a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur által jóváhagyott tervvázlatokat és költségvetéseket elfogadva, az egyetemi kórháznak a határozatban megjelölt pavilonjait és melléképületeit a kijelölt fedezet terhére felépítteti, — kimondotta továbbá, hogy ezen épületeket a határozatban megállapított feltételek mellett az államnak átadja, és hogy a fentnevezett műépítész a részleges tervek elkészítésével és egyéb műszaki teendőikkel 150.000 korona tiszteletdíj megállapítása mellett s a bemutatott megbízó levél alapján megbizza.

A város közönsége idézett határozatát az itt felsorolt részeiben a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur meghallgatása után felülvizsgálva, jóváhagyom. — A bemutatott megbízó levél aláírva nincs s így az záradékolható nem volt. Felülvizsgáltam továbbá a város közönsége határozatának a fedezetre vonatkozó rendelkezését s azt a f. é. június hó 16-án 94431. sz. a. kelt rendeletéből következő változtatással szintén jóváhagyom.

Az iratokat visszaküldöm.

Budapest, 1913. szeptember hó 25-én.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy,
államtitkár.

— **Az albán-szerb háború.** Belgrádból táviratozzák: Az albán-szerb határon véres kegyetlenkedésekkel folyik a harc szerbek és albán csapatok közt.

— **Zóla feltámadt.** Hiába földi hüllő testét a Pantheon sirboltja, a műveiben tovább él és mint hallhatatlan kerül újabb dicsőségére a mozi vászonra. A Pathé-cég vállalta magára a nagyszerű hivatást, hogy Zóla egyik leggrandiozusabb művét, a Germinált filmre dolgozza. S ezt olyan nagyszerűen oldotta meg, hogy a konkurrens vállalkozók is elismeréssel adóztak a világcég eme nagy áldozatkészségének. A „Germinál”, mint regény milliók olvasmánya, s mint mozidarab, millióknak lesz bámulat tárgya, mert míg a regény alakjai képzeletünkben rajzolódnak le, a moziban megelevenedik a regény. Ott áll előttünk Lantier, Chaval, Souvarine és Catherine. Leszállunk a bányászokkal a mélységbe és ott látjuk a töke és munka harcát. Hatásosabbnál hatásosabb jelenetek követik egymást és ez egyaránt mintaképe a mesteri rendezésnek, nagyszerű színészi alakításnak és a fényes technikának. Ezt a nagy szerű s mindenkit bámulatba eítő szociális drámát az Uránus mozgó-színház kizárólagos bemutatási joggal október 6-tól 12-ig egy egész héten át adja elő. A Germinál bemutatása teljes 3 órát vesz igénybe s így az előadások 6 és 9 órakor kezdődnek. A „Germinál” előadása iránt már is óriási érdeklődés nyilvánult meg, s tömegesen jegyeztetnek jegyeket elő.

Iskolakötények, Csipkeáruházában, Sas-u. 4. Telefon 12-50

harisnyák óriási választékban, rendkívül olcsón LANTOS

— **Lakbér-szabályzat**, amely világosan feltünteti a háztulajdonosnak a lakóhoz való viszonyát; házbér-nyugtakönyvecske, több évre való; házirend, amely a lakók köteleseit és jogait bőségesen ösmerteti; hirdó; megtérítési kérvény; üres lakás esetére, ismét kiadott lakást bejelentő lapok; építkezési és lakhatás iránti kérvények; kapucédulák minden kiadó helyiség részére lapunk kiadóhivatalában kapható.

Sok év óta jól bevált és a legtekintélyesebb orvosok által ajánlott lápszer **felöltöknek és gyermekeknek** emésztési zavaroknál, gyengeségnél és étvágytalanságnál ideális és szívesen vett erősítő szer lábadozóknak, miután minden izlésnek megfelelőleg készíthető étvágygerjesztő is és szabályozza az emésztést.

— **Härtel Lujza keresztüiben.** Van a fővárosban az Erzsébet-köruton egy kedélyes kis kávéház, amelyet színészek, artisták, a színi pályára törekvő fiatalok s az éjszaka jókedvű, könnyű pénzüi gavallériái látogatnak s amelyből emiatt a szigorú illemszabályok számúve vannak. Ebbe a kis, kedélyes kávéházba járogat el néha napián a munkácsi pofon-affér hősnője, Härtel Lujza is. Kedden éjszaka is, úgy 2 óra tájt, ott időzött egy ur társaságában Härtel Lujza, amikor a kávéházba tért egy közismert, jókedélyű fiatal budapesti ügyvéd. A kissé borközi állapotban levő fiatalember a Härtelék melletti asztalhoz ült, s amugy szomszédságból beszélgetni kezdett Lujzával, kit már régen ismert. Szó-szót követett, s annyira belemegledtek a beszélgetésbe, hogy a fiatal ügyvéd felkelt helyéről és Härtel Lujza asztalához ment. Kezet fogott Lujzával, s a társaságában levő fiatalembernek bemutatkozott. Ez azonban bosszusan „a fenébe” küldte az ügyvédet. Az ügyvéd, tekintettel tartalékos katonatiszti voltára, erre névjegyet tett Härtel Lujza gavallériájára. De ezzel sem járt szerencsésebben, mert a névjegyet a fiatalember szó nélkül kettészakította. Ekkor a fiatal ügyvéd „majd csak megmondja a nevet” kiáltással kétszer hatalmasan arculütötte Härtel Lujza asztaltársát. További tett legességet megakadályozott a közbelépő vendégsereg és személyzet. A fiatal ügyvédet kitudskolták az utcára, aki rendőrrel tért vissza, hogy hatósági igazolás után tudja meg a megpofozott gavallér nevét. Ez sem sikerült, mert időközben Härtel Lujzával együtt eltűnt a mellékajton a kísérei s csak a pincérek tudták megmondani, hogy a csatogó pofonokat „valami Vaida ur” kapta.

— **Az Uránus (Korona-passage) mai remek műsora.** 1. Szicília sziget látkepe, gyönyörű színes természeti felvétel. 2. A szép muzmá, drámai jelenetek. 3. Titi és tifi, humoros. 4. A gróf párbaja, dráma. 5. Pathé-újság, tartalmazza a multheti világeseeményeket. 6. Maxi kalapja, humoros jelenetek, főszereplő Max Linder. 7. Fehér lilium, társadalmi dráma 4 felvonásban, főszereplő Tony Sylva, az új mozi-stár. Előadás kezdete pontosan 7 órakor, folytonos bemenettel. Utolsó bemenet 10 órakor. Rendes helyárak. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek.

— **Titokzatos haláleset.** Bogdán Gábor 17 éves gazdasági cseléd tegnap édesanyját látogatni volt otthon Haiduszoboszlón. Visszajövet felkérkedkedett a Weisz és Farkas debreceni butorszállító cég kocsijára, melyre fel is vették. Már akkor panaszkodott, hogy a szíve nyugtalan. Alig mentek azonban a kocsin pár száz lépést Bogdán hanyattvágódott s pár perc múlva meg is halt. A kocsisok a hullát behozták Debrecenbe s a debreceni rendőrségnél jelentést tettek a rejtélyes esetről. A kocsis holnap boncolják.

— **Ünnepi imakönyvek (Machsorok)** az izr. ünnepekre, valamint újévi képeslapok nagyválasztékban kaphatók **Aczél antiquáriumban.**

— **Legünomabb gyapjuszövetek** mesés olcsó árban Kupfer és Társánál. Széchenyi-utca 1/b.

— **Szüreti- és szoba-tűzijátékok, békák, rakéták, bombák és görög-tűzek** **Mentze Henrik áruházában**, Piac-u. 38. sz. Ismételadókknak megfelelő kedvezmény.

— **Hatezer méter magasságban.** Párisból jelentik, hogy Guilbert, az ismert francia aviatikus tegnap délben próbapilésüket végzett a Gordon-Bennet serlegért való versenyre Rheimsban. Az aviatikus a próbapilések közben hatezer métere új magassági világrekordot állított föl.

— **Feltörték az üzletvezető szalonkocsiját.** Pár nap előtt az államvasutak debreceni állomásfőnöksége arról értesült, hogy ismeretlen tettes a debreceni máv. üzletvezető szalonkocsiját feltörte s onnan egy értékes bundát és több apró tárgyat, mintegy 300 korona értékben ellopott. Az ügyet nyomozás miatt Furkó László rendőrmesternek osztották ki, aki a legnagyobb eréllyel és buzgalommal vetette magát az eset után s ma már pompás eredményt is ért az eset körül el. És pedig egy gyufaszál vezetett nyomra, melyet a tettes szintén a szalonkocsiból vitt magával.

A nyomozás során a rendőrmester észrevette, hogy Skira József, máv. alkalmazott a legjobb minőségű gyufát használja. Mikor emiatt kérdőre vonta az illetőt, ez azonnal védekezett, hogy az egyik kereskedésben vásárolta a gyufát. Itt azonban a kereskedő kijelentette, hogy sohasem árult efajta gyujtót s így a talált gyufa sem lehet üzletéből val. Majd a rendőrség Skira lakásán házkutatást tartott, melyen még néhány ilyen gyufaskatulyát letek. Ennek a hatása alatt aztán Skira is engedett tagadó magatartásából s bevallotta, hogy a lopást ő követte el és pedig úgy, hogy éjszaka létra segítségével felmászott a szalonkocsi ablakáig, az ablakot leeresztette s az ellopott tárgyakat kiemelte. Hortobágyi Ernő dr. rendőrfogalmazó a heismerésben levő tettest ma délelőtt átadta a debreceni kir. ügyészségnek, mely további sorsa fölött fog intézkedni.

— **Októberi menetrendünk** már megjelent és 20 fillérért lapunk kiadóhivatalában és az összes tőzsdékben kapható. Ezen menetrend, mely kicsi alakjánál fogva mindég zsebben hordozható, teljesen feleslegessé teszi a nagy menetrendnek a megvételét. Menetrendünk a debreceni embernek nélkülözhetetlen, mert minden keresgélés nélkül mutatja az egyenes utirányokat Debrecenből kiindulva bárhova és vissza Debrecenbe. Első pillanatra megtalálható benne az az irány, ahova vagy honnan utazni akarunk, ami pedig a máv. menetrendekből csak keresgélés után, nehézkesen állapítható meg.

— **Megérkeztek az újított zseb-vilnyilámpák** **Mentze Henrik újdonságok áruházában**, Piac-u. 38. sz.

— **Egy aviatikus balesete.** Besztercebányáról táviratozzák: Tóth József aviatikus Besztercebányán repülőnapokat rendezett a Zászlónk nevű gépével. Mult héten tartotta első repülését, szombaton kellett volna másodsor felszállnia. A repülés nem sikerült, mert viharos, szeles idő volt. Tóth vasárnapra hirdette újból a repülését. Délután szélesedő időben fel is szállt a város fölé és röpcédulákat dobált le az utcákra és a háztetőkre. Kétszeri felszállás után harmadszorra startolt gépével, de alig hogy a gép megindult, a vágató monoplán légsavaria beleütközött egy homokbuckába. A gép felborult és maga alá temette a pilótát, aki kétségbeesetten kiáltotta:

— A benzín... a motor...

A nézőközönség közül a legtöbben a szerencsétlenség színhelyére rohantak, kihúzták a pilótát a gép romjai alól. Tóth súlyosan megsebesült.

— **Baleset az országuton.** Komlóssy István debreceni lakos nejével a Szoboszlaiuton haladt egy szekéren. A lovak menetközben valamitől megijedtek, a kocsis elragadták s a gazda neje kiesett az ülésből és a kerek alá került. A karja és a lába eltört. Beszállították a közkórházba. Állapota súlyos.

— **Csak Török-pezgőt igyunk**, minden jobb üzletben kaphatja.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán 15.000 koronát nyert 71833.

10.000 koronát nyertek: 39703 57380 80304 107602.

5000 koronát nyertek: 472 39151 51166.

2000 koronát nyertek: 20530 32991 35400

38660 50575 52501 73673 73991 81842 82987

90832 91910 94344 99254.

Azonkívül kihúztak még 1000, 500 és 200

koronás nyereményeket. A következő húzás

holnap lesz.

Vági ékszerész-féle bolt
kiadó

Miklós-utca 5. szám, az Apollo mozgó mellett.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Rendőrvirtus a vidéken.** Haiduszoboszlón ez év januárjában bálát rendeztek az egyik mulatóhelyen. Résztvett ezen Varga Antal rendőr is, aki mikor reggel 4 órakor távozott a teremből, már ugyancsak el lehetett ázva. Olyannyira, hogy kardot is rántott s avval Kiss Sándor fejére vágott, aki egy hétig viselte ennek a helyét. Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt vonták ma felelősségre a törvényszék a rendőrt, akit 40 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre el is ítél a bíróság. Felebbezett.

AZ ÚJ
Berson
minden sarkot üt

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	823 60
Országk hitel	624 50
Államkölcsön	81 15
Államkölcsön koronajáradék	69 7
Államkölcsön	26 75
Hitelintézmény	680 7
Helyi községi	762 7
Községi vasút	633 7

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 5 1/2 %, London 4 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svany E. (Strasser és Kösig) deb. bizományos távirati felmérés	
B. májusra	10 61
októberre	11 48
1914. ápr.	8 05
Rozs októberre	8 87
szepemberre	7 49
Zab októberre	7 49
szepemberre	7 49
Tengeri 1918. év szeptemberre	7 6
máj	6 31

Keszérsen csendes.

Csöd. A debreceni kir. törvényszék Botó Kornél debreceni kereskedő ellen a csődöt elrendelte s annak lefolytatása végett csődbiztosul Fülöp Károlyt, tömeggondnokul Tarján Leó dr. debreceni ügyvédet küldte ki.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendők.

Lakás

Miklós-
utcai 21 szám alatt egy nagyobb udvari lakás azonnal, vagy november 1-re kiadó. Irodának is nagyon alkalmas. 836

Bolihelyiség
Miklós-utca 22. szám alatt olcsón, azonnal kiadó. Mészárszéknek, hentesnek vagy borbélynak igen alkalmas. Értekezhetni a fűszerüzletben

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

3 szobás
modern utcai lakás melék helyiségekkel együtt október vagy novemberre kiadó. Értekezhetni Magos-utca 18. sz. alatt.

OKTÓBERI MÁV. MENETREND
már megjelent és 20 fillérjével kiadóhivatallunkban, Piac-utca 49 és az összes dohánytözsdekben kapható.

Biztos megélhetést nyújt

egy nagyobb forgalmu fűszerüzlet a város egyik legforgalmasabb helyén, mely most átadó. Értekezhetni Balázs Sándornál, Hunyadi-utca 10.

OKTÓBERI MÁV. MENETREND
már megjelent és 20 fillérjével kiadóhivatallunkban, Piac-utca 49 és az összes dohánytözsdekben kapható.

Üzlet

CIRIN
parket és linoleum kenőcs kefével nélkül fényes és sikos. Aparkettét szép világosan tartja. — Kapható a DEUTSCH-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Szűts István

uri- és egyenruhazabónál lehet legolcsóbban legdivatósabb ruhát rendelni. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben. 1835

Hunyadi-utca 13.

OKTÓBERI MÁV. MENETREND
már megjelent és 20 fillérjével kiadóhivatallunkban, Piac-utca 49 és az összes dohánytözsdekben kapható.

Püspökladányban a Royal-szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Morsékellárak, pontos kiszolgálás. Csengő a kapunál. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: Szántó Márton, tulajdonos. 1801

2109

négyszögöl föld egészben vagy részben eladó :: Postakert, Posta-utca 5 szám alatt. Értekezhetni a tulajdonossal ugyanott. (Szemben a fémipariskolával.) 2238

OKTÓBERI MÁV. MENETREND
már megjelent és 20 fillérjével kiadóhivatallunkban, Piac-utca 49 és az összes dohánytözsdekben kapható.

Különtéle

Míg a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-utca sarkán legújabb faconis selyem blúzok 10 korona. Szövet etamin és batizt blúzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 240 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérenmüek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénzt takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal, Miklós-utca 29. sz. Telefon 973. 34

MAISON BIRO

angol női szabó Szalonját, mely 8 évig Budapesten létezett, Debreczenben Deák Ferenc-utca 13. szám alá helyezte át. Mérték után készít finom szövetből selyem béléssel. Kosztümöt 90, raglánt 70, plüss kabátot és színházi köpenyt 100 K. Hölgyek által hozott kelméből fazon 40 K. Elsőrendű munka. 2217

Adás-vétel

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Kapoztás
hordó eladó teljesen jókarban levő, megtekinthető Piac-u. 77. sz. I. em. 6. alatt. 129

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipésmester, Csapó-utca 41. sz. a. 310

TOLNAI

DÁNIELNÉL
Piac-u. 49.

Olcsó egységárak !!
11-13-15-18 korona.

Konyha- és előszobaberendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Ebesi pusztán
13 köblös 200 négyszögöl haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Honvéd-utca 70. szám. 2304

Használt
nagy boroshordók és 2 darab használt nagy mérleg eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2315

GYALOGOS ÖNKÉNTESI
ruhák, köpenyek, csákó teljesen újak félárban 2303
Steiner Gábor
férfi szabónál,
Hatvan-utca 15.

Állás

Házaló ügynök
kerestetnek sürgősen. Piac-utca 49. 327

Üyes.
jóravaló fiu tanulóul felvétetik Frank Imre uri divatüzletében. 2310

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe a legfinomabb angol
DIVAT SZÖVETEK
városi újbérbház 26. A nagyérdemű urak pártfogását kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Az ország legrégebb és legnagyobb ruhacége. :: Alapított 1845-ben.

NEUMANN M.

ruhaáruháza

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

Debreczen, Piac-utca 51. szám, a postával szemben.

Férfi öltönyök: 36-, 40-, 44-, 50-, 56-, 64- korona.
Férfi felöltők: 36-, 44-, 56-, 64-, 76-, 88-, 100 korona.
Férfi téli felöltők: 44-, 56-, 64-, 78-, 90-, 110-, 130- korona.
Öltönyök és felöltők mérték szerint is készülnek legfinomabb gyapjuszövetekből.

Képes árjegyzék ingyen. Csak legjobb minőség. Gazdag választék. Olcsó árak. Postai szétküldés utánvétellel. Meg nem felelő árak készséggel kicserélhetnek, vagy kívánatra a pénz visszatérítetik.

Elvállalok a vízvezeték körébe tartozó minden követelményeknek megfelelő modern kivitelben

VIZVEZETÉK,

fürdők, fagymentes angol klosetteknek elkészítését a Háztulajdonosok Egyesülete által megállapított egység árain alul 5%-kal és azonkívül készséggel adom beleegyezésemet ahhoz, hogy a kölcsönösen megállapított vállalati összegből 5% a szokásos jótállás időre biztosítékképpen visszatartassék.

EMERICH VILMOS

vízvezeték, csatornázás és cementipar vállalata,
Hatvan-utca 10. Telefon 10-12.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil

önműködő mosószerrel.

Jótállás mellett ártalmatlan! Chlor nélkül

Félórai főzés után

vakító fehér ruhát!

„PERSIL“ kiméli a vásznat és a fehérenmü az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehértve.

Gyár: Gottlieb Voith, Wien III.
Kapható mindenütt.

Előkelő Toaletszer

Százezer családban használatban, Finomítja és széptíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax, Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GOTTLIEB VOITH WIEN III/1
Mindenhol kapható.